

Орта білім берудің жан басына шаққандағы нормативін есептеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

(радиация және экология аймағынан тыс)

Мазмұны:

- 1. "Мемлекеттік мекеме" ұйымдық-құқықтық нысанындағы мектептер үшін**
- 2. "Шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорын" ұйымдық-құқықтық нысанындағы мектептер үшін**

2021 год

Бекітемін
«Қаржы орталығы» АҚ президенті

А. Ибраимов
« 10 » ноября 2020 жыл

Орта білім берудің жан басына шаққандағы нормативін есептеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

Радиациялық қауіпті және экологиялық қасірет аймақтарынан тыс
орналасқан мемлекеттік мекеме ұйымдық-құқықтық нысанындағы қала
мектебі үшін 2021 жылға арналған есептеу үлгісі

**Жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативін есептеу үшін
пайдаланылатын көрсеткіштер:**

базалық лауазымдық айлықақы (бұдан әрі - БЛА) – 17 697 теңге;
айлық есептік көрсеткіш (бұдан әрі - АЕК) – 2021 жылға 2 917 теңгені
кұрайды;

ЛА – бір педагогикалық мөлшерлеменің БЛА-ны 5,12 коэффициентіне
көбейту жолымен анықталатын бір айдағы лауазымдық айлықақысы, мынаны
кұрайды:

$17\ 697 * 5,12 = 90\ 609$ теңге;

f – басқарушы персоналдың еңбекақы төлеу қорын есептеу коэффициенті
2021 жылға – 2,173;

k_s – мамандарға ауылдық жердегі жұмыс үшін төленетін қосымша ақы
коэффициенті мынаны құрайды:

қалалық мектептер үшін – 1;

$Кеж_1$ – білім беру процесіне қатысатын персоналдың ерекше еңбек
жағдайлары үшін қосымша ақы коэффициенті – 0,985;

$Кеж_2$ – білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың ерекше еңбек
жағдайлары үшін қосымша ақы коэффициенті – 0,265;

u_z – педагогикалық қосымша ақылар мен үстеме ақылардың
коэффициенті, мынаны құрайды:

жалпы білім беретін сыныптарда оқытатындар үшін - 2,736;

арнайы (түзету) сыныптарда оқытындар және үйде оқытындар үшін -
3,136;

h – педагогтердің біліктілік деңгейі үшін қосымша ақы коэффициенті:

2021 жылға - 0;

sno – әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар коэффициенті -
1,0855;

mp – жұмыс берушінің міндетті медициналық сақтандыру қорына
аударымдар коэффициенті:

2021 жылға - 1,02;

k_{e1} – Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатысатын персоналдың экологиялық қасірет аймағында тұрғаны үшін қосымша ақы коэффициенті – 2,96, заңнамалық тұрғыда мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда k_{e1} 0-ге тең болады;

k_{e2} – Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың экологиялық қасірет аймағында тұрғаны үшін қосымша ақы коэффициенті - 0,795. Егер заңнамалық тұрғыда мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда k_{e2} 0-ге тең болады.

e – Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес экологиялық қасірет аймағында тұрғаны үшін жыл сайынғы қосымша ақылы демалысқа үстемеақы коэффициенті - 0,30, заңнамалық тұрғыда мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда e 0-ге тең болады;

r – Ядролық сынақ полигонында зардап шеккендерді қорғау туралы заңға сәйкес радиациялық қауіпті аймақтарда тұрғаны үшін жыл сайын ақысы төленетін қосымша демалысқа қосымша ақы коэффициенті - 0,33. Мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда r 0-ге тең болады;

R – Ядролық сынақ полигонында зардап шеккендерді қорғау туралы заңға сәйкес радиациялық қауіпті аймақта тұрғаны үшін қосымша ақы - 1,5 АЕК немесе $1,5 * 2\ 917 = 4\ 375,5$ теңге, мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда R 0-ге тең болады;

$I2$ – айлық нормативтік шығындарды есептеуден жылдық нормативтік шығындарды есептеуге көшу үшін бір жылдағы айлар саны;

St – бір білім алушыға 0,135 БЛА, немесе $17\ 697$ теңге * 0,135 = 2 389 теңге мөлшеріндегі ынтыландыру құрамдауышы;

mv_{op} – mv_z коэффициенттерінің орташа мәнінің 0,1012-ге тең көрсеткіші

c – білім беру процесіне қатыспайтын білікті персонал жалақысының педагогтердің жалақысына үлес салмағының коэффициенті, 1,11-ге тең;

q – қызметкерлердің еңбек демалысына жыл сайын төленетін сауықтыруға арналған төлем көзделмеген білім беру процесіне қатыспайтын білікті емес қызметкерлер жалақысының үлес салмағының коэффициенті, 1,54-ке тең;

k_p – лауазымдық жалақының белгіленген мөлшеріне түзету коэффициенті:
2021 жылға – 1,5;

$\mathcal{E}_{отем1}$ - Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатысатын персоналдың жыл сайынғы ақылы еңбек демалысына қолданыстағы төлемнен тыс сауықтыруға арналған материалдық көмек $\mathcal{E}_{отем1} = ЛА * k_p + БЛА * f$ формуласы бойынша есептеледі.

$\mathcal{E}_{\text{өтeм2}}$ – экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккендерді әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың жыл сайынғы ақылы еңбек демалысына қолданыстағы төлемнен тыс сауықтыруға арналған материалдық көмек $\mathcal{E}_{\text{өтeм2}} = \text{БЛА} * c$ формуласы бойынша есептеледі.

S – бір жылда бір білім алушыға шаққандағы орта білім беру ұйымын ағымды күтіп-ұстауға арналған шығыстардың нормасы: «мемлекеттік мекеме» ұйымдық-құқықтық нысанындағы орта білім беру ұйымы үшін 6,69 АЕК, немесе $2\,917 * 6,69 = 19\,515$ теңгені құрайды;

Үйде оқитындар үшін жан басына шаққандағы нормативті есептеуде $S = 0$;

X – бір білім алушыға есептегенде жылына 1,2 АЕК, немесе $2\,917 * 1,2 = 3\,500,4$ теңгені құрайтын білім беру процесімен байланысты шығыстар;

A_2 – орта білім беру ұйымының жеке меншігіндегі орта білім беру ұйымы объектілерінде жаңадан енгізілген, бірақ олардың жобалық қуаттылығынан аспайтын, оқитындар нақты орналасқан әрбір оқушы орны үшін ғимараттың амортизациясына арналған шығыстар нормасы.

A_2 мынаны құрайды:

құрылыс салынған жағдайда – жылына 96 АЕК;

реконструкция жасалған жағдайда – жылына 47 АЕК.

Басқа жағдайларда, оның ішінде жаңадан енгізілген оқушы орындары үшін A_2 төленетін 8 (сегіз) жыл өткенде A_2 0-ге тең болады;

A_3 – орта білім беру ұйымының жеке меншігіндегі орта білім беру ұйымы объектілерінде жаңадан енгізілген, бірақ олардың жобалық қуаттылығынан аспайтын, білім алушылар нақты орналасқан әрбір тұру орны үшін ғимараттың амортизациясына арналған шығыстар нормасы.

A_3 мынаны құрайды:

құрылыс салынған жағдайда – жылына 122 АЕК;

реконструкция жасалған жағдайда – жылына 47 АЕК.

Басқа жағдайларда, оның ішінде жаңадан енгізілген білім алушылардың тұру орындарына A_3 төленетін 8 (сегіз) жыл өткенде A_3 0-ге тең болады;

I тарау. Жылына бір оқушыға есептегендегі білім беру деңгейлері бойынша білім беру процесі шығыстарының нормасын (E_z) анықтаймыз.

№ 1 қадам. Әрбір деңгей үшін оқушы-сағат санын мына формула бойынша есептеп анықтаймыз:

$$mv_z = t_z / n / d$$

мұндағы:

t_z – үлгілік оқу жоспарларына (жекелеген пәндер үйретілетін жағдайда сыныптың топтарға бөлінуін есепке алумен, бұдан әрі – ҮОЖ) бойынша аптадағы сағат саны:

1-4 сыныптар – 29,75 сағат;

5-9 сыныптар – 45,1 сағат;

10-11 сыныптар – 56,25 сағат;

1-4 түзете-дамыта оқыту сыныптары – 32,75 сағат;

5-10 түзете-дамыта оқыту сыныптары – 40,25 сағат;

11-12 түзете-дамыта оқыту сыныптары – 43 сағат;

үйде оқытылатын 1-4 сыныптар – 8 сағат;

үйде оқытылатын 5-9 сыныптар – 10 сағат;

үйде оқытылатын 10-11 сыныптар – 12 сағат;

n – аптадағы нормативтік оқу жүктемесі 18 сағат;

d – сыныптардың есептік толымдылығы:

қала мектептерінің жалпы білім беретін сыныптарында – 24 білім алушы;

арнайы (түзету) сыныптарында – 12 білім алушы;

үйде оқыту – 1 білім алушы;

есептеу жүргіземіз:

$$mV_{1-4 \text{ сыныптар}} = 29,75 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 24 \text{ оқушы} = 0,0689$$

$$mV_{5-9 \text{ сыныптар}} = 45,1 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 24 \text{ оқушы} = 0,1044$$

$$mV_{10-11 \text{ сыныптар}} = 56,25 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 24 \text{ оқушы} = 0,1302$$

$$mV_{\text{ТДО } 1-4 \text{ сыныптар}} = 32,75 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 12 \text{ оқушы} = 0,1516$$

$$mV_{\text{ТДО } 5-10 \text{ сыныптар}} = 40,25 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 12 \text{ оқушы} = 0,1863$$

$$mV_{\text{ТДО } 11-12 \text{ сыныптар}} = 43 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 12 \text{ оқушы} = 0,1991$$

$$mV_{\text{үйде } 1-4 \text{ сыныптар}} = 8 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 1 \text{ оқушы} = 0,4444$$

$$mV_{\text{үйде } 5-9 \text{ сыныптар}} = 10 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 1 \text{ оқушы} = 0,5556$$

$$mV_{\text{үйде } 10-11 \text{ сыныптар}} = 12 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 1 \text{ оқушы} = 0,6667$$

№ 2 қадам. Басқарушы персоналдың және педагогтердің айлық еңбекақы қорын (W) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$W = (ЛА * k_p + БЛА * f) * k_s + БЛА * (Қеж_1 + u_z + h + k_{e1}) + R$$

Жалпы білім беретін сыныптарда оқытындар үшін:

$$W_{жалп} = (90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1 + 17\,697_{\text{теңге}} * (0,985 + 2,736 + 0 + 0) + 0 = 240\,220_{\text{теңге}}$$

Түзету сыныптарында және үйде оқытындар үшін:

$$W_{ТДО/үйде} = (90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1 + 17\,697_{\text{теңге}} * (0,985 + 3,136 + 0 + 0) + 0 = 247\,298_{\text{теңге}}$$

№ 3 қадам. Әрбір деңгей үшін мектептің білім беру процесіне қатыстырылған басқарушы және негізгі персоналдың өтемақылық төлемдерсіз жылдық еңбекақы қорын ($T_{знег.}$) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$T_{знег.} = \{12 * W + [(ЛА * k_p + БЛА * f) * (e + r)] + St\} * sno * mp * mv_z$$

$$T_{1-4 \text{ сыныптар Нег.}} = (12 \text{ ай} * 240\,220 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,0689 = 220\,089_{\text{теңге}}$$

$$T_{5-9 \text{ сыныптар Нег.}} = (12 \text{ ай} * 240\,220 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1044 = 333\,488_{\text{теңге}}$$

$$T_{10-11 \text{ сыныптар Нег.}} = (12 \text{ ай} * 240\,220 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1302 = 415\,902_{\text{теңге}}$$

$$T_{ТДО 1-4 \text{ сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1516 = 498\,519_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 5-10 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609 \text{ теңге} * 1,5 + 17\,697 \text{ теңге} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389 \text{ теңге}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1863 = 612\,625 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{ТДО 11-12 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609 \text{ теңге} * 1,5 + 17\,697 \text{ теңге} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389 \text{ теңге}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1991 = 654\,717 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{Үйде 1-4 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609 \text{ теңге} * 1,5 + 17\,697 \text{ теңге} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389 \text{ теңге}) * 1,0855 * 1,02 * 0,4444 = 1\,461\,356 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{Үйде 5-9 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609 \text{ теңге} * 1,5 + 17\,697 \text{ теңге} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389 \text{ теңге}) * 1,0855 * 1,02 * 0,5556 = 1\,827\,024 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{Үйде 10-11 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609 \text{ теңге} * 1,5 + 17\,697 \text{ теңге} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389 \text{ теңге}) * 1,0855 * 1,02 * 0,6667 = 2\,192\,363 \text{ теңге}$$

№ 4 қадам. Әрбір деңгей үшін мектеп қызметкерінің жыл сайынғы ақы төленетін еңбек демалысына сауықтыру жәрдемақысын төлеуге арналған шығыстардың жылдық көлемін (T_z өтем.) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$T_z \text{ өтем.} = [(ЛА * k_p + БЛА * f) * k_s + Э_{\text{өтем1}}] * m_{V_z}$$

$$T_{1-4 \text{ сынып өтем.}} = ((90\,609 \text{ теңге} * 1,5 + 17\,697 \text{ теңге} * 2,173) * 1+0) * 0,0689 = 12\,014 \text{ теңге}$$

$$T_{5-9 \text{ сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,1044 = \\ = 18\,204_{\text{теңге}}$$

$$T_{10-11 \text{ сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,1302 = \\ = 22\,703_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 1-4 сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,1516 = \\ = 26\,434_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 5-10 сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,1863 = \\ = 32\,485_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 11-12 сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,1991 = \\ = 34\,717_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{үйде 1-4 өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,4444 = \\ = 77\,490_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{үйде 5-9 өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,5556 = \\ = 96\,879_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{үйде 10-11 өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1+0) * 0,6667 = \\ = 116\,252_{\text{теңге}}$$

№ 5 қадам. Әрбір деңгей үшін басқарушы персоналдың және педагогтердің бір жылда 1 білім алушыға есептелген жылдық еңбекақы төлеу қорын (T_z) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$T_z = T_{\text{знег.}} + T_{\text{з өтем.}}$$

$$T_{1-4 \text{ сыныптар}} = 220\,089_{\text{теңге}} + 12\,014_{\text{теңге}} = 232\,103_{\text{теңге}}$$

$$T_{5-9 \text{ сыныптар}} = 333\,488 \text{ теңге} + 18\,204 \text{ теңге} = 351\,692 \text{ теңге}$$

$$T_{10-11 \text{ сыныптар}} = 415\,902 \text{ теңге} + 22\,703 \text{ теңге} = 438\,604 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{ТДО } 1-4} = 498\,519 \text{ теңге} + 26\,434 \text{ теңге} = 524\,953 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{ТДО } 5-10} = 612\,625 \text{ теңге} + 32\,485 \text{ теңге} = 645\,110 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{ТДО } 11-12} = 654\,717 \text{ теңге} + 34\,717 \text{ теңге} = 689\,433 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{үйде } 1-4} = 1\,461\,356 \text{ теңге} + 77\,490 \text{ теңге} = 1\,538\,846 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{үйде } 5-9} = 1\,827\,024 \text{ теңге} + 96\,879 \text{ теңге} = 1\,923\,904 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{үйде } 10-11} = 2\,192\,363 \text{ теңге} + 116\,252 \text{ теңге} = 2\,308\,615 \text{ теңге}$$

№ 6 кадам. Білім беру деңгейлері бойынша бір жылда бір оқушыға есептегендегі білім беру процесі шығыстарының нормасын (E_z) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$E_z = T_z + X$$

$$E_{1-4 \text{ сыныптар}} = 232\,103 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 235\,604 \text{ теңге}$$

$$E_{5-9 \text{ сыныптар}} = 351\,692 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 355\,192 \text{ теңге}$$

$$E_{10-11 \text{ сыныптар}} = 438\,604 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 442\,105 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{ТДО } 1-4 \text{ сыныптар}} = 524\,953 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 528\,453 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{ТДО } 5-10 \text{ сыныптар}} = 645\,110 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 648\,611 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{ТДО } 11-12 \text{ сыныптар}} = 689\,433 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 692\,934 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{үйде } 1-4 \text{ сыныптар}} = 1\,538\,846 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 1\,542\,346 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{үйде } 5-9 \text{ сыныптар}} = 1\,923\,904 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 1\,927\,404 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{үйде } 10-11 \text{ сыныптар}} = 2\,308\,615 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 2\,312\,116 \text{ теңге}$$

II тарау. Бір жылда бір білім алушыға шаққандағы білім беру ортасына шығыстардың нормасын (L) анықтаймыз.

№ 1 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың айлық еңбекақы төлеу қорын (F) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$F = \text{БЛА} * (c + q + \text{Қеж}2 + ke2) + R$$

$$F = 17\,697 \text{ теңге} * (1,11 + 1,54 + 0,265 + 0) + 0 = 51\,587 \text{ теңге}$$

№ 2 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың өтемақылық төлемдерісіз жылдық еңбекақы төлеу қорын ($Q_{\text{нег}}$) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$Q_{\text{нег}} = \{12 * F + [\text{БЛА} * (c + q) * (e + r)]\} * sno * mp * mVop$$

$$Q_{\text{нег}} = (12 \text{ ай} * 51\,587 + (17\,697 \text{ теңге} * (1,11 + 1,54) * (0 + 0))) * 1,0855 * \\ * 1,02 * 0,1012 = 69\,363 \text{ теңге}$$

№ 3 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын қызметкерлердің жыл сайынғы ақы төленетін еңбек демалысына сауықтыруға арналған жәрдемақыларды төлеуге арналған шығыстардың жылдық көлемін ($Q_{\text{өтем}}$) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$Q_{\text{өтем}} = (\text{БЛА} * c + \text{Э}_{\text{өтем}2}) * mVop$$

$$Q_{\text{өтем}} = (17\,697 * 1,11 + 0) * 0,1012 = 1\,988 \text{ теңге}$$

№ 4 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың бір айда бір білім алушыға есептегендегі айлық еңбекақы төлеу қорын (Q) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$Q = Q_{\text{нег}} + Q_{\text{өтем}}$$

$$Q = 69\,363 + 1\,988 \text{ теңге} = 71\,351 \text{ теңге}$$

№ 5 қадам. Білім беру ортасы шығыстарының бір жылда бір білім алушыға шаққандағы нормасын (L) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$L = Q + S$$

$$L = 71\,351 + 19\,515 = 90\,866 \text{ теңге}$$

III тарау. Бір білім алушыға шаққандағы ғимараттың және құрылыстың амортизациясына, жабдықтың амортизациясына/оны сатып алуға шығыстардың нормасын A1, A2 және A3 анықтаймыз.

A1 бір білім алушыға шаққандағы ғимараттың және құрылыстың амортизациясына, жабдықтың амортизациясына/оны сатып алуға шығыстардың нормасы 6 АЕК-ті немесе $2\,917 * 6 = 17\,502$ теңгені құрайды.

A2 бұл жағдайда қолданылмайды.

A3 бұл жағдайда қолданылмайды.

IV тарау. Деңгейлер бойынша жылына бір оқушыға арналған жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативін (N_z) мына формула бойынша есептейміз, мұндағы:

түзету коэффициенттері - ($k1 + k2$) - әр мектеп үшін жеке анықталады және қолданылады,

$$N_z = (E_z + L) * (k1 + k2) + A1 + A2 + A3$$

$$N_{1-4 \text{ сыныптар}} = (235\,604 \text{ теңге} + 90\,866 \text{ теңге}) * (k1 + k2) + 17\,502 \text{ теңге}$$

$$N_{5-9 \text{ сыныптар}} = (355\,192 \text{ теңге} + 90\,866 \text{ теңге}) * (k1 + k2) + 17\,502 \text{ теңге}$$

$$N_{10-11 \text{ сыныптар}} = (442\,105 \text{ теңге} + 90\,866 \text{ теңге}) * (k1 + k2) + 17\,502 \text{ теңге}$$

$$N_{\text{ТДО } 1-4 \text{ сыныптар}} = (528\,453 \text{ теңге} + 90\,866 \text{ теңге}) * (k1 + k2) + 17\,502 \text{ теңге}$$

$$N_{\text{ТДО } 5-10 \text{ сыныптар}} = (648\,611 \text{ теңге} + 90\,866 \text{ теңге}) * (k1 + k2) + 17\,502 \text{ теңге}$$

$$N_{\text{ТДО } 11-12 \text{ сыныптар}} = (692\,934 \text{ теңге} + 90\,866 \text{ теңге}) * (k1 + k2) + 17\,502 \text{ теңге}$$

$$N_{\text{Үйде } 1-4 \text{ сыныптар}} = (1\,542\,346 \text{ теңге} + 71\,351 \text{ теңге}) * (k1 + k2) + 17\,502 \text{ теңге}$$

$$N_{\text{үйде 5-9 сыныптар}} = (1\,927\,404_{\text{теңге}} + 71\,351_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{\text{үйде 10-11 сыныптар}} = (2\,312\,116_{\text{теңге}} + 71\,351_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

Ескерту.

Есептеудің әр қадамында қорытындылардың дөңгеленуіне байланысты калькулятордағы қадамдық есептеу қорытынды нәтиженің қателіктеріне әкелетіндіктен, есептеулерді есептеуіш бағдарламалық өнімдерде (мысалы, Excel) жүргізу ұсынылады.

Орта білім берудің жан басына шаққандағы нормативін есептеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

Экологиялық апат және радиациялық қауіпті аймақтардан тыс орналасқан шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорын ұйымдық-құқықтық нысанындағы қала мектебі үшін 2021 жылға арналған есептеу үлгісі

Жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативін есептеу үшін пайдаланылатын көрсеткіштер:

базалық лауазымдық айлықақы (бұдан әрі – БЛА) – 17 697 теңге;
айлық есептік көрсеткіш (бұдан әрі – АЕК) – 2021 жылға 2917 теңгені құрайды;

ЛА – бір педагогикалық мөлшерлеменің БЛА-ны 5,12 коэффициентіне көбейту жолымен анықталатын бір айдағы лауазымдық айлықақысы, мынаны құрайды:

$17\ 697 * 5,12 = 90\ 609$ теңге;

f – басқарушы персоналдың еңбекақы төлеу қорын есептеу коэффициенті 2021 жылға – 2,173;

k_s – мамандарға ауылдық жердегі жұмыс үшін төленетін қосымша ақы коэффициенті мынаны құрайды:

қалалық мектептер үшін – 1;

$Кеж_1$ – білім беру процесіне қатысатын персоналдың ерекше еңбек жағдайлары үшін қосымша ақы коэффициенті – 0,985;

$Кеж_2$ – білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың ерекше еңбек жағдайлары үшін қосымша ақы коэффициенті – 0,265;

u_z – педагогикалық қосымша ақылар мен үстеме ақылардың коэффициенті, мынаны құрайды:

жалпы білім беретін сыныптарда оқытатындар үшін - 2,736;

арнайы (түзету) сыныптарда оқитындар және үйде оқытандар үшін - 3,136;

h – педагогтердің біліктілік деңгейі үшін қосымша ақы коэффициенті:

2021 жылға - 0;

sno – әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар коэффициенті - 1,0855;

tr – және жұмыс берушінің міндетті медициналық сақтандыру қорына аударымдар коэффициенті:

2021 жылға - 1,02;

k_{e1} – Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатысатын персоналдың экологиялық қасірет аймағында тұрғаны үшін қосымша ақы

коэффициенті – 2,96, заңнамалық тұрғыда мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда k_{e1} 0-ге тең болады;

k_{e2} – Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың экологиялық қасірет аймағында тұрғаны үшін қосымша ақы коэффициенті - 0,795. Егер заңнамалық тұрғыда мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда k_{e2} 0-ге тең болады.

e – Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес экологиялық қасірет аймағында тұрғаны үшін жыл сайынғы қосымша ақылы демалысқа үстемеақы коэффициенті - 0,30, заңнамалық тұрғыда мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда e 0-ге тең болады;

r – Ядролық сынақ полигонында зардап шеккендерді қорғау туралы заңға сәйкес радиациялық қауіпті аймақтарда тұрғаны үшін жыл сайын ақысы төленетін қосымша демалысқа қосымша ақы коэффициенті - 0,33. Мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда r 0-ге тең болады;

R – Ядролық сынақ полигонында зардап шеккендерді қорғау туралы заңға сәйкес радиациялық қауіпті аймақта тұрғаны үшін қосымша ақы - 1,5 АЕК немесе $1,5 * 2\ 917 = 4\ 375,5$ теңге, мұндай қосымша ақы қарастырылмаған жағдайда R 0-ге тең болады;

$I2$ – айлық нормативтік шығындарды есептеуден жылдық нормативтік шығындарды есептеуге көшу үшін бір жылдағы айлар саны;

St – бір білім алушыға 0,135 БЛА, немесе 17 697 теңге * 0,135 = 2 389 теңге мөлшеріндегі ынтыландыру құрамдауышы;

$mv_{op} - mv_z$ коэффициенттерінің орташа мәнінің 0,1012-ге тең көрсеткіші

c – білім беру процесіне қатыспайтын білікті персонал жалақысының педагогтердің жалақысына үлес салмағының коэффициенті, 1,11-ге тең;

q – қызметкерлердің еңбек демалысына жыл сайын төленетін сауықтыруға арналған төлем көзделмеген білім беру процесіне қатыспайтын білікті емес қызметкерлер жалақысының үлес салмағының коэффициенті, 1,54-ке тең;

$\mathcal{E}_{отем1}$ - Экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатысатын персоналдың жыл сайынғы ақылы еңбек демалысына қолданыстағы төлемнен тыс сауықтыруға арналған материалдық көмек $\mathcal{E}_{отем1} = ЛА * k_p + БЛА * f$ формуласы бойынша есептеледі.

k_p – лауазымдық айлықақының белгіленген мөлшеріне түзету коэффициенті:

2021 жылға – 1,5;

$\mathcal{E}_{отем2}$ – экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккендерді әлеуметтік қорғау туралы заңға сәйкес білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың жыл сайынғы ақылы еңбек демалысына қолданыстағы төлемнен тыс

сауықтыруға арналған материалдық көмек $\mathcal{E}_{\text{отем}2} = \text{БЛА} * c$ формуласы бойынша есептеледі.

S – коммуналдық қызметтерді, интернет қызметтерін тұтыну көлемдері мен олардың өңірлердегі тарифтеріне байланысты ерекшеленетін бір жылда бір білім алушыға шаққандағы орта білім беру ұйымын ағымды күтіп-ұстауға арналған шығыстардың нормасы Нұр-Сұлтан қаласы үшін 11,19 АЕК, немесе $2\,917 * 11,19 = 32\,641$ теңгені құрайды;

Үйде оқитындар үшін жан басына шаққандағы нормативті есептеуде $S = 0$;

X – бір білім алушыға есептегенде жылына 1,2 АЕК, немесе $2\,917 * 1,2 = 3\,500,4$ теңгені құрайтын білім беру процесімен байланысты шығыстар;

$A2$ – орта білім беру ұйымының жеке меншігіндегі орта білім беру ұйымы объектілерінде жаңадан енгізілген, бірақ олардың жобалық қуаттылығынан аспайтын, оқитындар нақты орналасқан әрбір оқушы орны үшін ғимараттың амортизациясына арналған шығыстар нормасы.

$A2$ мынаны құрайды:

құрылыс салынған жағдайда – жылына 96 АЕК;

реконструкция жасалған жағдайда – жылына 47 АЕК.

Басқа жағдайларда, оның ішінде жаңадан енгізілген оқушы орындары үшін $A2$ төленетін 8 (сегіз) жыл өткенде $A2$ 0-ге тең болады;

$A3$ – орта білім беру ұйымының жеке меншігіндегі орта білім беру ұйымы объектілерінде жаңадан енгізілген, бірақ олардың жобалық қуаттылығынан аспайтын, білім алушылар нақты орналасқан әрбір тұру орны үшін ғимараттың амортизациясына арналған шығыстар нормасы.

$A3$ мынаны құрайды:

құрылыс салынған жағдайда – жылына 122 АЕК;

реконструкция жасалған жағдайда – жылына 47 АЕК.

Басқа жағдайларда, оның ішінде жаңадан енгізілген білім алушылардың тұру орындарына $A3$ төленетін 8 (сегіз) жыл өткенде $A3$ 0-ге тең болады;

I тарау. Жылына бір оқушыға есептегендегі білім беру деңгейлері бойынша білім беру процесі шығыстарының нормасын (E_z) анықтаймыз.

№ 1 қадам. Әрбір деңгей үшін оқушы-сағат санын мына формула бойынша есептеп анықтаймыз:

$$mv_z = t_z / n / d$$

мұндағы:

t_z – үлгілік оқу жоспарларына (жекелеген пәндер үйретілетін жағдайда сыныптың топтарға бөлінуін есепке алумен, бұдан әрі – ҮОЖ) бойынша аптадағы сағат саны:

- 1-4 сыныптар – 29,75 сағат;
- 5-9 сыныптар – 45,1 сағат;
- 10-11 сыныптар – 56,25 сағат;
- 1-4 түзете-дамыта оқыту сыныптары – 32,75 сағат;
- 5-10 түзете-дамыта оқыту сыныптары – 40,25 сағат;
- 11-12 түзете-дамыта оқыту сыныптары – 43 сағат;
- үйде оқытылатын 1-4 сыныптар – 8 сағат;
- үйде оқытылатын 5-9 сыныптар – 10 сағат;
- үйде оқытылатын 10-11 сыныптар – 12 сағат;

n – аптадағы нормативтік оқу жүктемесі 18 сағат;

d – сыныптардың есептік толымдылығы:

қала мектептерінің жалпы білім беретін сыныптарында – 24 білім алушы;
арнайы (түзету) сыныптарында – 12 білім алушы;
үйде оқыту – 1 білім алушы;
есептеу жүргіземіз:

$$mV_{1-4 \text{ сыныптар}} = 29,75 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 24 \text{ оқушы} = 0,0689$$

$$mV_{5-9 \text{ сыныптар}} = 45,1 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 24 \text{ оқушы} = 0,1044$$

$$mV_{10-11 \text{ сыныптар}} = 56,25 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 24 \text{ оқушы} = 0,1302$$

$$mV_{\text{ТДО } 1-4 \text{ сыныптар}} = 32,75 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 12 \text{ оқушы} = 0,1516$$

$$mV_{\text{ТДО } 5-10 \text{ сыныптар}} = 40,25 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 12 \text{ оқушы} = 0,1863$$

$$mV_{\text{ТДО } 11-12 \text{ сыныптар}} = 43 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 12 \text{ оқушы} = 0,1991$$

$$mV_{\text{үйде } 1-4 \text{ сыныптар}} = 8 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 1 \text{ оқушы} = 0,4444$$

$$mV_{\text{үйде } 5-9 \text{ сыныптар}} = 10 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 1 \text{ оқушы} = 0,5556$$

$$mV_{\text{үйде } 10-11 \text{ сыныптар}} = 12 \text{ сағат} / 18 \text{ сағат} / 1 \text{ оқушы} = 0,6667$$

№ 2 қадам. Басқарушы персоналдың және педагогтердің айлық еңбекақы қорын (W) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$W = (ЛА * k_p + БЛА * f) * k_s + БЛА * (Қеж_1 + u_z + h + k_{e1}) + R$$

Жалпы білім беретін сыныптарда оқытындар үшін:

$$W_{жалп} = (90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1 + 17\,697_{\text{теңге}} * (0,985 + 2,736 + 0 + 0) + 0 = 240\,220_{\text{теңге}}$$

Түзету сыныптарында және үйде оқытындар үшін:

$$W_{ТДО/үйде} = (90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * 1 + 17\,697_{\text{теңге}} * (0,985 + 3,136 + 0 + 0) + 0 = 247\,298_{\text{теңге}}$$

№ 3 қадам. Әрбір деңгей үшін мектептің білім беру процесіне қатыстырылған басқарушы және негізгі персоналдың өтемақылық төлемдерсіз жылдық еңбекақы қорын ($T_{знер.}$) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$T_{знер.} = \{12 * W + [(ЛА * k_p + БЛА * f) * (e + r)] + St\} * sno * mp *$$

$$T_{1-4 \text{ сыныптар Нег.}} = (12 \text{ ай} * 240\,220 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,0689 = 220\,089_{\text{теңге}}$$

$$T_{5-9 \text{ сыныптар Нег.}} = (12 \text{ ай} * 240\,220 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1044 = 333\,488_{\text{теңге}}$$

$$T_{10-11 \text{ сыныптар Нег.}} = (12 \text{ ай} * 240\,220 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1302 = 415\,902_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 1-4 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1516 = 498\,519_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 5-10 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1863 = 612\,625_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 11-12 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,1991 = 654\,717_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{Үйде 1-4 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,4444 = 1\,461\,356_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{Үйде 5-9 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,5556 = 1\,827\,024_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{Үйде 10-11 сыныптар Нег}} = (12 \text{ ай} * 247\,298 + ((90\,609_{\text{теңге}} * 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} * 2,173) * (0+0)) + 2\,389_{\text{теңге}}) * 1,0855 * 1,02 * 0,6667 = 2\,192\,363_{\text{теңге}}$$

№ 4 қадам. Әрбір деңгей үшін мектеп қызметкерінің жыл сайынғы ақы төленетін еңбек демалысына сауықтыру жәрдемақысын төлеуге арналған шығыстардың жылдық көлемін ($T_{z \text{ өтем.}}$) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$T_{z \text{ өтем.}} = [(ЛА * k_p + БЛА * f) * k_s + Э_{\text{өтем1}}] * mV_z$$

$$T_{1-4 \text{ сынып өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot 0,0689 = \\ = 12\,014_{\text{теңге}}$$

$$T_{5-9 \text{ сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot \\ 0,1044 = 18\,204_{\text{теңге}}$$

$$T_{10-11 \text{ сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot \\ 0,1302 = 22\,703_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 1-4 сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot \\ 0,1516 = 26\,434_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 5-10 сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot \\ 0,1863 = 32\,485_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{ТДО 11-12 сыныптар өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot \\ 0,1991 = 34\,717_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{үйде 1-4 өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot 0,4444 = \\ = 77\,490_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{үйде 5-9 өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot 0,5556 = \\ 96\,879_{\text{теңге}}$$

$$T_{\text{үйде 10-11 өтем}} = ((90\,609_{\text{теңге}} \cdot 1,5 + 17\,697_{\text{теңге}} \cdot 2,173) \cdot 1 + 0) \cdot 0,6667 \\ = 116\,252_{\text{теңге}}$$

№ 5 кадам. Әрбір деңгей үшін басқарушы персоналдың және педагогтердің бір жылда 1 білім алушыға есептелген жылдық еңбекақы төлеу қорын (T_z) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$T_z = T_{\text{знег.}} + T_{\text{з өтем.}}$$

$$T_{1-4 \text{ сыныптар}} = 220\,089 \text{ теңге} + 12\,014 \text{ теңге} = 232\,103 \text{ теңге}$$

$$T_{5-9 \text{ сыныптар}} = 333\,488 \text{ теңге} + 18\,204 \text{ теңге} = 351\,692 \text{ теңге}$$

$$T_{10-11 \text{ сыныптар}} = 415\,902 \text{ теңге} + 22\,703 \text{ теңге} = 438\,604 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{ТДО } 1-4} = 498\,519 \text{ теңге} + 26\,434 \text{ теңге} = 524\,953 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{ТДО } 5-10} = 612\,625 \text{ теңге} + 32\,485 \text{ теңге} = 645\,110 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{ТДО } 11-12} = 654\,717 \text{ теңге} + 34\,717 \text{ теңге} = 689\,433 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{үйде } 1-4} = 1\,461\,356 \text{ теңге} + 77\,490 \text{ теңге} = 1\,538\,846 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{үйде } 5-9} = 1\,827\,024 \text{ теңге} + 96\,879 \text{ теңге} = 1\,923\,904 \text{ теңге}$$

$$T_{\text{үйде } 10-11} = 2\,192\,363 \text{ теңге} + 116\,252 \text{ теңге} = 2\,308\,615 \text{ теңге}$$

№ 6 кадам. Білім беру деңгейлері бойынша бір жылда бір оқушыға есептегендегі білім беру процесі шығыстарының нормасын (E_z) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$E_z = T_z + X$$

$$E_{1-4 \text{ сыныптар}} = 232\,103 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 235\,604 \text{ теңге}$$

$$E_{5-9 \text{ сыныптар}} = 351\,692 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 355\,192 \text{ теңге}$$

$$E_{10-11 \text{ сыныптар}} = 438\,604 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 442\,105 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{ТДО } 1-4 \text{ сыныптар}} = 524\,953 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 528\,453 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{ТДО } 5-10 \text{ сыныптар}} = 645\,110 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 648\,611 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{ТДО } 11-12 \text{ сыныптар}} = 689\,433 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 692\,934 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{үйде } 1-4 \text{ сыныптар}} = 1\,538\,846 \text{ теңге} + 3\,500,4 \text{ теңге} = 1\,542\,346 \text{ теңге}$$

$$E_{\text{үйде 5-9 сыныптар}} = 1\,923\,904_{\text{теңге}} + 3\,500,4_{\text{теңге}} = 1\,927\,404_{\text{теңге}}$$

$$E_{\text{үйде 10-11 сыныптар}} = 2\,308\,615_{\text{теңге}} + 3\,500,4_{\text{теңге}} = 2\,312\,116_{\text{теңге}}$$

II тарау. Бір жылда бір білім алушыға шаққандағы білім беру ортасына шығыстардың нормасын (L) анықтаймыз.

№ 1 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың айлық еңбекақы төлеу қорын (F) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$F = \text{БЛА} * (c + q + \text{Қеж2} + ke2) + R$$

$$F = 17\,697_{\text{теңге}} * (1,11 + 1,54 + 0,265 + 0) + 0 = 51\,587_{\text{теңге}}$$

№ 2 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың өтемақылық төлемдерісіз жылдық еңбекақы төлеу қорын ($Q_{\text{нег}}$) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$Q_{\text{нег}} = \{12 * F + [\text{БЛА} * (c + q) * (e + r)]\} * sno * mp * mVop$$

$$Q_{\text{нег}} = (12_{\text{ай}} * 51\,587 + (17\,697_{\text{теңге}} * (1,11 + 1,54) * (0 + 0))) * 1,0855 * \\ * 1,02 * 0,1012 = 69\,363_{\text{теңге}}$$

№ 3 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын қызметкерлердің жыл сайынғы ақы төленетін еңбек демалысына сауықтыруға арналған жәрдемақыларды төлеуге арналған шығыстардың жылдық көлемін ($Q_{\text{өтем}}$) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$Q_{\text{өтем}} = (\text{БЛА} * c + \text{Э}_{\text{өтем2}}) * mVop$$

$$Q_{\text{өтем}} = (17\,697 * 1,11 + 0) * 0,1012 = 1\,988_{\text{теңге}}$$

№ 4 қадам. Білім беру процесіне қатыспайтын персоналдың бір айда бір білім алушыға есептегендегі айлық еңбекақы төлеу қорын (Q) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$Q = Q_{\text{нег}} + Q_{\text{өтем}}$$

$$Q = 69\,363 + 1\,988_{\text{теңге}} = 71\,351_{\text{теңге}}$$

№ 5 қадам. Білім беру ортасы шығыстарының бір жылда бір білім алушыға шаққандағы нормасын (L) мына формула бойынша анықтаймыз:

$$L = Q + S$$

$$\text{Нұр-Султан қаласы үшін } S = 11,19 * \text{АЕК} = 11,19 * 2\,917 = 32\,641_{\text{теңге}}$$

$$L = 71\,351 + 32\,641 = 103\,992_{\text{теңге}}$$

III тарау. Бір білім алушыға шаққандағы ғимараттың және құрылыстың амортизациясына, жабдықтың амортизациясына/оны сатып алуға шығыстардың нормасын А1, А2 және А3 анықтаймыз.

А1 бір білім алушыға шаққандағы ғимараттың және құрылыстың амортизациясына, жабдықтың амортизациясына/оны сатып алуға шығыстардың нормасы 6 АЕК-ті немесе $2\,917 * 6 = 17\,502$ теңгені құрайды.

А2 бұл жағдайда қолданылмайды.

А3 бұл жағдайда қолданылмайды.

IV тарау. Деңгейлер бойынша жылына бір оқушыға арналған жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативін (N_z) мына формула бойынша есептейміз, мұндағы:

түзету коэффициенттері - ($k_1 + k_2$) - әр мектеп үшін жеке анықталады және қолданылады,

$$N_z = (E_z + L) * (k_1 + k_2) + A_1 + A_2$$

$$N_{1-4 \text{ сыныптар}} = (235\,604_{\text{теңге}} + 103\,992_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{5-9 \text{ сыныптар}} = (355\,192_{\text{теңге}} + 103\,992_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{10-11 \text{ сыныптар}} = (442\,105_{\text{теңге}} + 103\,992_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{\text{ТДО 1-4 сыныптар}} = (528\,453_{\text{теңге}} + 103\,992_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{\text{ТДО 5-10 сыныптар}} = (648\,611_{\text{теңге}} + 103\,992_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{\text{ТДО 11-12 сыныптар}} = (692\,934_{\text{теңге}} + 103\,992_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{\text{үйде 1-4 сыныптар}} = (1\,542\,346_{\text{теңге}} + 71\,351_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{\text{үйде 5-9 сыныптар}} = (1\,927\,404_{\text{теңге}} + 71\,351_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

$$N_{\text{үйде 10-11 сыныптар}} = (2\,312\,116_{\text{теңге}} + 71\,351_{\text{теңге}}) * (k1 + k2) + 17\,502_{\text{теңге}}$$

Ескерту.

Есептеудің әр қадамында қорытындылардың дөңгеленуіне байланысты калькулятордағы кадамдық есептеу қорытынды нәтиженің қателіктеріне әкелетіндіктен, есептеулерді есептеуіш бағдарламалық өнімдерде (мысалы, Excel) жүргізу ұсынылады.